పక్షులు మరియు పక్షి వీక్షణ - పరిచయం

Illustration: Rohan Chakravarty

బర్డ్ కౌంట్ ఇండియా

www.birdcount.in

skimmer@birdcount.in

BIRD COUNT INDIA

PART- I

భారత దేశ పక్షులు

చిన్నవి మరియు పెద్దవి

Photos: Garima Bhatia / Rajiv Lather

సామాన్యమైనవి మరియు అరుదైనవి

Photos: Nirav Bhatt / Navendu Lad

సాదా సీదా మరియు అందమైనవి

Photos: Mohanram Kemparaju / Rajiv Lather

ఎడారుల నుంచి దట్టమైన అడవుల వరకు

Photos: Clement Francis / Ramki Sreenivasan

భారతదేశంలో 1200 రకాల పక్షులను చూడవచ్చు

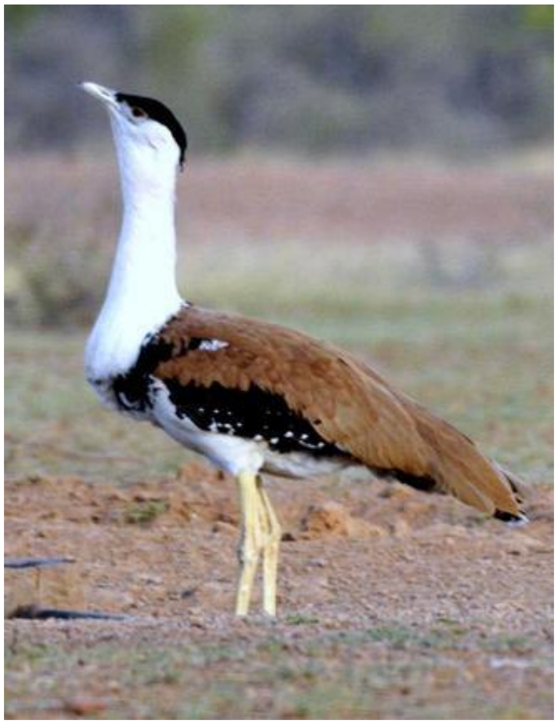

Photos: Dr. Asad Rahmani, Nikhil Devasar, Dhritiman Mukherjee, Ramana Athreya, Judd Patterson

భారతదేశ సంస్కృతి మరియు పురాణాల్లోని పక్షులు

Source: wikipedia.org

Photo: Alex Loinaz

కృష్ణ పక్షిని, మహా విష్ణు వాహనమైన గరుడ పక్షిగా భావిస్తారు

భారతదేశ సంస్కృతి మరియు పురాణాల్లోని పక్షులు

రావణుడి నుండి సీతను రక్షించే ప్రయత్నంలో ప్రాణత్యాగం చేసిన జటాయు పక్షి "**రాబందు**"

భారతదేశ సంస్కృతి మరియు పురాణాల్లోని పక్షులు

Photo: Nayan Khanolkar

Photo: Kalyan Varma

ఉత్తర భారతదేశంలో సరస్ కొంగను విశ్వసనీయతకు గుర్తుగా భావిస్తారు.
“కొమ్ము కసిరి” జాతి పక్షులు ఈశాన్య భారతదేశ గిరిజనుల జానపద కథల్లో ప్రస్తావించబడ్డాయి

పక్షుల స్వభావము : ఆహారాన్ని గ్రహించుట

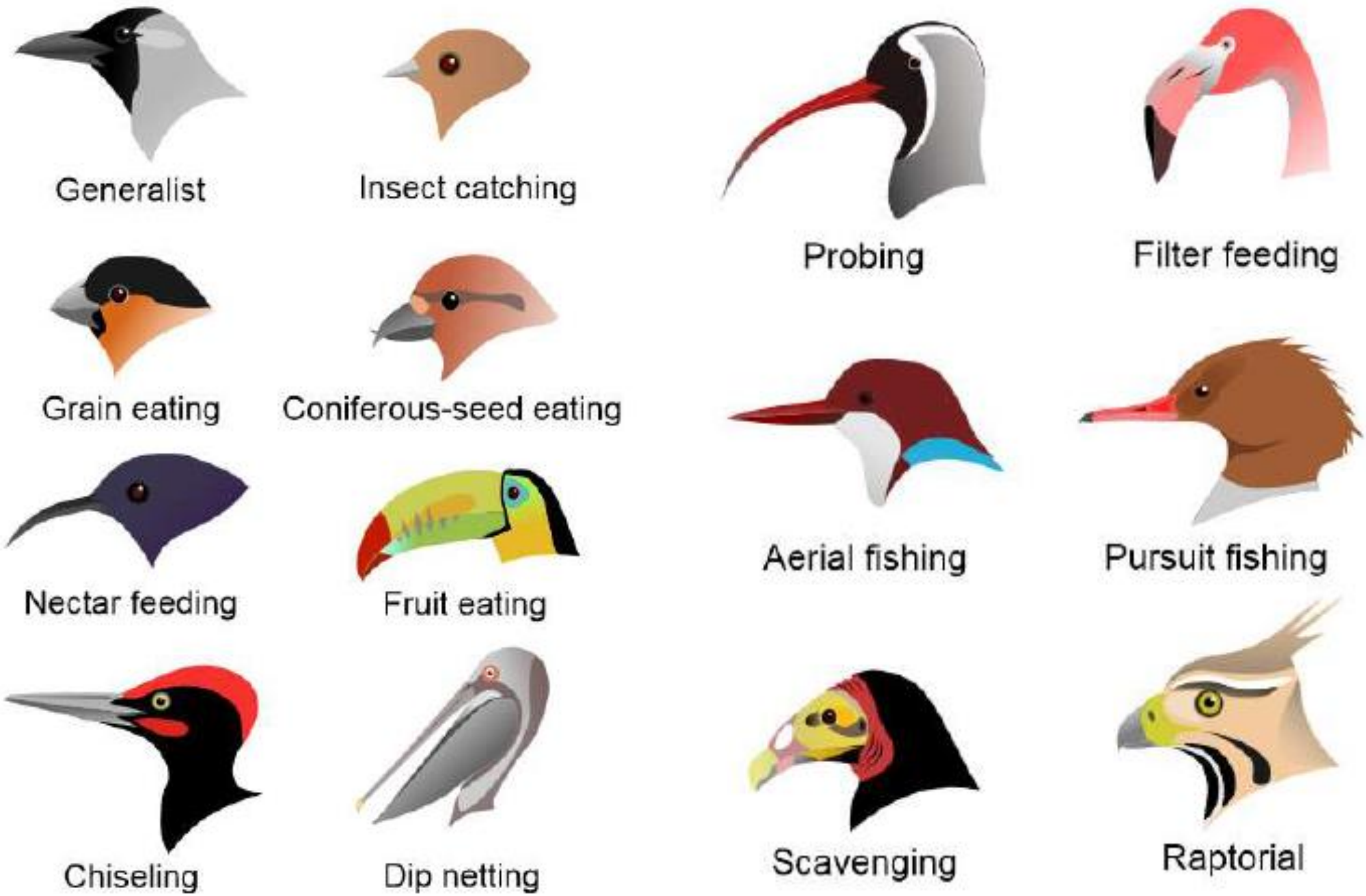

Illustration reproduced from https://www.slideshare.net/AshishKothari6/birdwatching-an-introduction

పక్షుల స్వభావము

Photos: Mike Ross, Josep del Hoyo, Pat Bonish, Shreeram M.V

పక్షుల స్వభావము : వలసలు

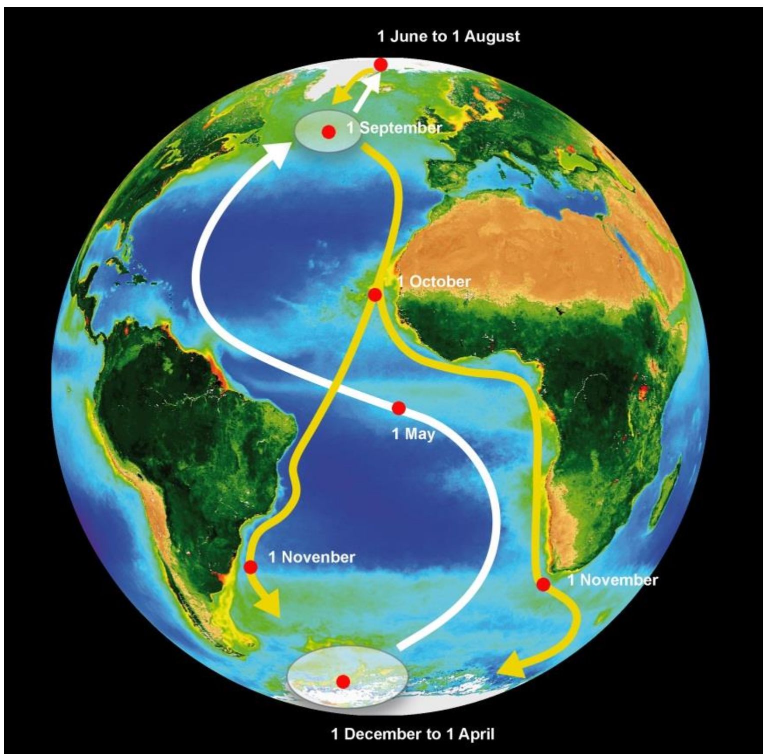

Photos: Arthur Morris / Dubi Shapiro | Maps: Greenland Institute of Natural Resources and R. Suresh Kumar

పక్షుల స్వభావము : పాట / కూతలు

Recordings: Pronoy Baidya / Neils Poul Dreyer

పక్షులకు అపాయము / ముప్పు

Photos: www.conservationindia.org
Cartoon: Rohan Chakravarty

పక్షి వీక్షణ అనగా..

- పక్షులు, వాటి స్వభావాన్ని గమనించే ఉల్లాసవంతమైన అభిరుచి
- పక్షులను అధ్యయనం చేసే శాస్త్రాన్ని 'ఆర్నిథాలజీ' అంటారు
- పక్షుల వీక్షణ: *ప్రకృతి అనే నాటక వీక్షణకు మీ జీవిత కాలపు టిక్కెట్టు*
  www.birdwatching.com

పక్షులను ఎందుకు గమనించాలి?

- వివిధ రంగుల ఈకలతో అందంగా, చురుగ్గా పాడుతూ, అరుస్తూ ఉంటాయి
- మన పరిసరాల్లో, పట్టణాల్లో కూడా కనిపిస్తుంటాయి
- ప్రత్యేకమైన సామాగ్రి అవసరం ఉండదు - కేవలం ఒక దుర్భిణి (బైనాక్యూలర్) మరియు ఒక పుస్తకము

Caricatures by Rohan Chakravarty

పక్షుల వీక్షణకు అవసరమైనవి

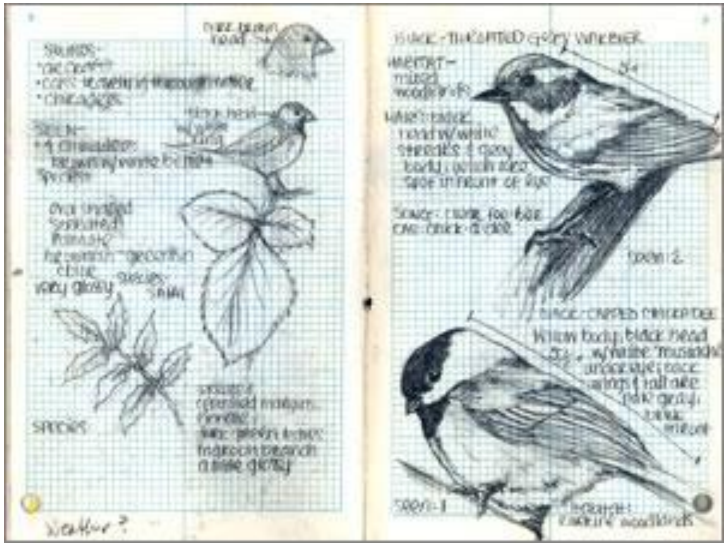

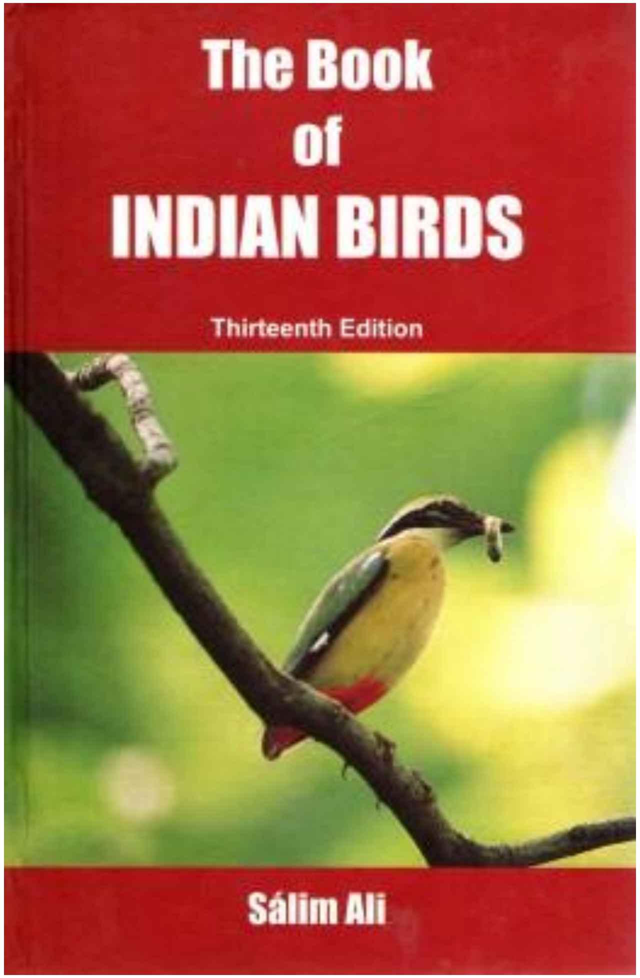

పక్షులను ఎక్కడ వీక్షించవచ్చు : అడవులు

Photo: Kalyan Varma

పక్షులను ఎక్కడ వీక్షించవచ్చు : ముళ్ల అడవులు

పక్షులను ఎక్కడ వీక్షించవచ్చు : పర్వతాలు

Photo: Sumit Sen

పక్షులను ఎక్కడ వీక్షించవచ్చు : చిత్తడి నేలలు

పక్షులను ఎక్కడ వీక్షించవచ్చు : సముద్రము మరియు సముద్ర తీరము

PART- II
సాధారణంగా కనిపించే భారత దేశ పక్షులు

మన పెరట్లో లేక ఇంటి చుట్టుప్రక్కల్లో కనిపించే పక్షులు

ఊర పిచ్చుక

నివాస స్థలం: పల్లెటూళ్ళో , పట్టణాల్లో విస్తారంగా నివసిస్తుంటాయి

పిగిలి పిట్ట

మన పెరట్లో లేక తోటల్లో తరచుగా కనిపిస్తుంటాయి

ఎర్ర మీసాల పిగిలి పిట్ట

Photo: Rajneesh Suvarna

సాధారణంగా పెరట్లో / తోటల్లో కనిపిస్తుంటాయి

మైనా

పల్లెల్లో , పట్టణాల్లో, నగరాల్లో మరియు చిట్టడవుల్లో కనిపిస్తుంటాయి

కాకి

మనుషుల ఆవాసాల దగ్గర తరచుగా కనిపిస్తూ వ్యర్ధాలు తింటుంటాయి

నల్ల గ్రద్ద

Photo: Sumit Sen

కాకుల వలె వ్యర్థాలు తింటూ మనుషుల ఆవాసాలకు దగ్గరగా కనిపిస్తుంటాయి

బూడిద రంగు వెదురు కంప జిత్త

Photo: Garima Bhatia

బాగా పాడుతూ ఉద్యానవనాల్లో తరుచుగా కనిపిస్తుంటాయి

దర్జీ పిట్ట

అడవుల్లో , పెరట్లో కనిపిస్తూ ఆకులను జతగా కుట్టి తమ గూడు తయారుచేస్తాయి

ఊదా తేనె పిట్ట

పూలల్లో మకరందం కోసం మన పెరట్లోకి తరచుగా వస్తుంటాయి

ముదగ తేనె పిట్ట

పూలల్లో మకరందం కోసం మన పెరట్లోకి తరచుగా వస్తుంటాయి

కోకిల / కోయిల

పళ్ళను తింటూ కాకి గూళ్ళలో గుడ్లు పెడతాయి. ఎండాకాలంలో పాడుతూ ఉంటాయి

పచ్చాకుల జిట్ట / పాటల పిట్ట

శీతాకాలంలో భారతదేశానికి వలస వచ్చి, చెట్ల పైకొమ్మల్లో ఎంతో ఉత్సాహంగా పాడతూ ఉండే చిన్న పక్షి

కంప / రెల్లు గడ్డి జిట్ట

Photo: Nikhil Devasar

శీతాకాలంలో భారతదేశానికి వలస వచ్చి పొదల్లో **చక్** అంటూ పాడుతూ ఉండే చిన్న పక్షి

నీటి / చిత్తడి నేలల పక్షులు

గుడ్డి కొంగ

Photo: Garima Bhatia

సాధారణంగా చెరువులు, కాలువలు, పొలాల వద్ద చేపలను, కప్పలను, పీతలను పట్టుకుతింటూ కనిపిస్తుంది

సంటి/ పశువుల కొంగ

పశువుల వెంట తిరుగుతూ అవి కదిపిన పురుగులను పట్టుకుతింటాయి

చిన్న తెల్ల కొంగ

నీటి వనరుల వద్ద కనిపిస్తుంది. చక్కగా చేపలను పట్టుకుంటుంది. పసుపుపచ్చ పాదాలు గమనించండి

చిన్న నీటికాకి

నీటిలో ఈతకొడుతూ చేపలను పట్టుకుంటుంది. తడిచిన రెక్కలను విప్పార్చి ఆరబెట్టుకుంటుంది

నల్ల బొల్లి కోడి

Photo: Garima Bhatia

బాతువలె ఉంటుంది కానీ బాతు కాదు. గుంపులుగా చెరువుల్లో తిరుగుతూ కనిపిస్తాయి

మునుగుడు కోడి

Photo: Garima Bhatia

నీరు లోతు తక్కువగా ఉన్నచోట కనిపిస్తుంది. నీటిలోకి మునిగి చేపలను పట్టుకుంటుంది

ఎర్ర నారాయణ పక్షి

పొడవైన మెడ కలిగిన కొంగ , సంటి కొంగల కంటే పెద్దది. చేపలను, చిన్న పక్షులను పట్టుకుని తింటుంది

ఊదా చెంచు కోడి

నీటి అంచున కనిపిస్తుంది. సిగ్గరి, అలికిడికి గడ్డిలోకి పరిగెడుతుంది

తీతువ

బిగ్గరగా "తీ-తు-వా/ డిడ్ -యూ -డూ -ఇట్ (ఆంగ్లం)" అని అరుస్తుంది. పొలాల వద్ద కూడా కనిపిస్తుంది

కంచు రెక్కల జకాన

వీటి పాదాలు నీటిపై సులువుగా నడవడానికి అనువుగా ఉంటాయి

చుక్కముక్కు బాతు

Photo: Rajneesh Suvarna

మన చెరువుల, చిత్తడి నేలల వద్ద తరచుగా కనిపించే బాతు. గుంపులుగా జీవించే స్థిరనివాసి

దూది చిలువ

లోతు తక్కువ ఉన్న చెరువుల వద్ద కనిపించే చిన్న బాతు

ఈల వేసే చిన్న చిలువ

సాధారణంగా కనిపించే స్థిర నివాసి. ఎగిరేటప్పుడు ఈల వేస్తుంది

సూదితోక బాతు

Photo: Sunil Singhal

భారత దేశానికి వలసవచ్చే బాతు. శీతాకాలంలో గుంపులుగా చెరువుల వద్ద కనిపిస్తాయి

చెంచా మూతి బాతు

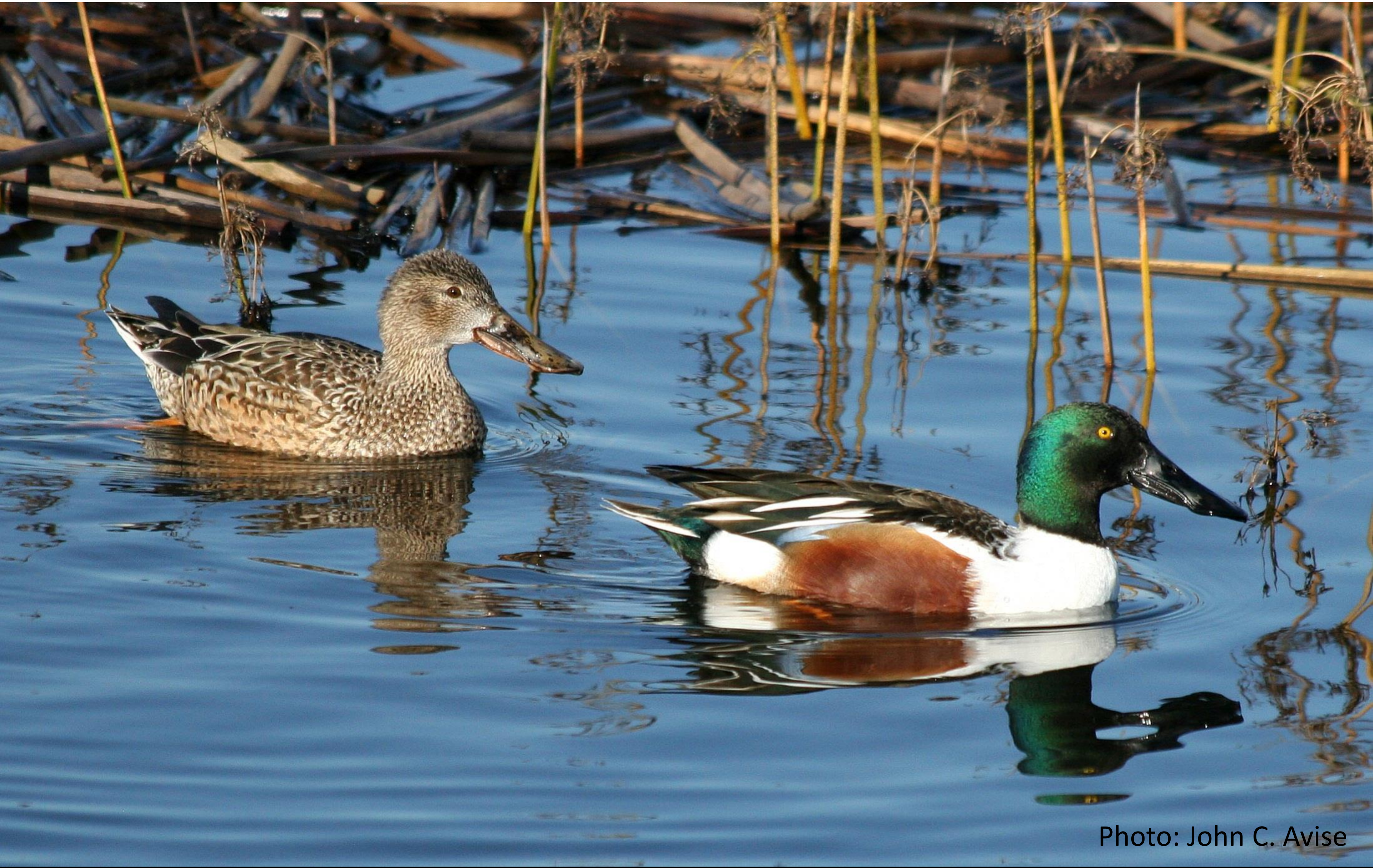

వలస వచ్చు బాతు. తన చెంచా వంటి ముక్కుతో ఆహారాన్ని పట్టుకుని తింటుంది

లకుముకి పిట్ట / బుచ్చిగాడు

నీటికే పరిమితమవ్వకుండా ఏదైనా ఆహారాన్ని తింటుంది

పొదల ఉల్లంకి

Photo: Garima Bhatia

వలస వచ్చే పక్షి. నీటి అంచున నడుస్తూ అప్రమత్తమైనప్పుడు అరుస్తూ ఉంటుంది

వాన కోయిల

శీతాకాలంలో వలస వచ్చు పక్షి. వందల్లో కలిసి నీటి ఉపరితలంపై ఎగురుతూ ఉంటాయి

గడ్డి మైదానాల్లో మరియు ముల్ల అడవిల్లో కనిపించే పక్షులు

కౌజు పిట్ట

Photo: Kalyan Varma

తొందరగా కనిపించకుండా దాక్కుని ఉండే పక్షి. తరచుగా వింటుంటాము

కూకుడు పిట్ట

Photo: Garima Bhatia

అందమైన పక్షి. నేలపై పురుగులకై వెతుకుతుంటుంది. అప్రమత్తమైనప్పుడు తలపై ఈకలను పైకెత్తుతుంది

నెమలి

మీ అందరికీ బాగా పరిచయమున్న పక్షి!!

పాల పిట్ట

Photo: Garima Bhatia

పొలాలు , బీడు భూముల వద్ద కనిపిస్తుంది. ఆడ పక్షిని ఆకర్షించడానికి పైకి క్రిందకి ఎగురుతుంటుంది

సావాత గువ్వ

Photo: Garima Bhatia

ఈ గువ్వ అరుపు మనిషి నవ్వు వలె ఉంటుంది. పట్టణాల్లో , ముళ్ల పొదల వద్ద కనిపిస్తుంటుంది

కంప నల్లంచి

పొదల వద్ద , ఖాళీ ప్రదేశాల వద్ద కనిపించే చిన్న పక్షి

గిజిగాడు

వర్షాకాలంలో మగ పక్షులన్నీ అనేక అందమైన గూళ్ళను అల్లుతూ కనిపిస్తాయి

చిటవ

బీడు భూములు, ఖాళీ ప్రదేశాల వద్ద నీటికి దూరంగా కనిపిస్తుంటాయి

నల్ల ఏట్రింత

చాలా చురుకైన, తెగువ గల పక్షి. తనకంటే పెద్ద పక్షులను సైతం తరుముతూ ఉంటుంది. ఇతర పక్షులను అనుకరించగలదు

చిన్న ఈలజిత్త

Photo: Siddharth Hardikar

పైకి ఎగిరి వృత్తాకారంలో రెక్కలను తెరిచి కిందకి దిగుతూ ఉంటుంది

పొలాల జిట్టంగి

గడ్డి మైదానాలు, బీడు భూముల వద్ద కనిపిస్తుంది

తొండల మూచి డేగ

చిన్న ఘాతక వలస పక్షి. ఒక్క చోటే స్థిరంగా ఎగురుతూ వేగంగా క్రిందకి దూసుకెళ్లి నేలపై ఉన్న ఆహారాన్ని పట్టుకుంటుంది

కాలుజోళ్ళ పాటల పిట్ట

ముళ్ల కంపల వద్ద కనిపించే చిన్న వలస పక్షి. నేలపై ఉన్న ఆహారాన్ని పట్టుకుంటుంది

చిట్టడవుల్లో కనిపించే పక్షులు

తోక పిగిలిపిట్ట

Photo: Garima Bhatia

చిట్టడవుల్లో , వెదురు కంపల వద్ద పొడవైన తోకతో అందంగా కనిపిస్తుంది

ఎర్ర మెడ ఈగపట్టు పిట్ట

చిన్న వలస పక్షి. చెట్ల కొమ్మలపై కూర్చుని, ఎగిరి చిన్న ఈగలను పట్టుకుని తిరిగి అక్కడే వాలి తింటుంది

అడవి సైద

Photo: Garima Bhatia

అరుస్తూ గోల గోల చేస్తూ 6-7 పక్షులు గుంపుగా జీవిస్తుంటాయి కనుక వీటికి ఆంగ్లంలో 'సెవెన్ సిస్టర్స్' అని పేరు

నల్ల నడుము వడ్రంగిపిట్ట

Photo: Garima Bhatia

సాధారణంగా ఉద్యానవనాల్లో, పెరట్లో కనిపిస్తుంటుంది. వణికిన గొంతుతో బిగ్గరగా అరుస్తుంటుంది

రామ చిలుక

Photo: Garima Bhatia

చిట్టడవుల్లో , పొలాల వద్ద, తోటల్లో కనిపిస్తాయి. కొందరు అక్రమంగా వీటిని పంజరాల్లో పెట్టి అమ్ముతుంటారు

ఎర్ర తల రామచిలుక

Photo: Garima Bhatia

చిట్టడవుల్లో , పొలాల వద్ద, తోటల్లో కనిపిస్తాయి. కొందరు అక్రమంగా వీటిని పంజరాల్లో పెట్టి అమ్ముతుంటారు

ఎర్ర గోకురాయి

Photo: Rajneesh Suvarna

బిగ్గరగా అరుస్తూ చిట్టడవుల్లో కనిపిస్తాయి. తరచుగా మిగిలిన పక్షులను వెంటాడుతూ విసిగిస్తుంటాయి

నల్లంచి

Photo: Garima Bhatia

ఉద్యానవనాల్లో , పెరట్లో , చిట్టడవుల్లో కనిపిస్తుంది. సూర్యోదయము మరియు సూర్యాస్తమ సమయాల్లో చక్కగా పాడుతుంది

చుక్కల గువ్వ

ముళ్లపొదల వద్ద , చిట్టడవుళ్ళ వద్ద, కొన్ని సార్లు పెరట్లో కనిపిస్తుంది.

పసుపు జిత్త

ఉద్యానవనాల్లో, అడవుల్లో కనిపిస్తుంది. 5-6 రకాల మధురమైన ఈలలు / పాటలు కలది

గుడ్లగూబ

Photo: Gaythri & Mansur

తరచుగా భవనాల్లో, చెట్లల్లో ఏర్పడే ఖాళీల్లో / పగుళ్లలో నివసిస్తూ కీటకాలను తింటూ ఉంటుంది.

చిన్న కత్తిపిట్ట

"పీ-పీ-ఆహ్" అని బిగ్గరగా అరుస్తూ ఇతర పక్షుల గూళ్ళల్లో గుడ్లు పెడుతుంటుంది

PART III
పక్షుల వీక్షణకు మించి ఏమి చేయవచ్చు?

పక్షుల గురించి మనకు మరిన్ని వివరాలు తెలియాల్సిన అంశాలు

- పక్షుల భౌగోళిక వ్యాప్తి వివరములు
- పక్షుల వలస వెళ్లు దారులు మరియు విభిన్న జాతుల పక్షులు ఋతువుల అనుగుణంగా కనిపించే వివరం
- పర్యావరణ మార్పుల వలన, మనుషులచే ప్రభావితమైన వాతావరణ మార్పుల వలన పక్షులపై ప్రభావం

సామాన్య పౌరుల శాస్త్రము (సిటిజెన్ సైన్స్)

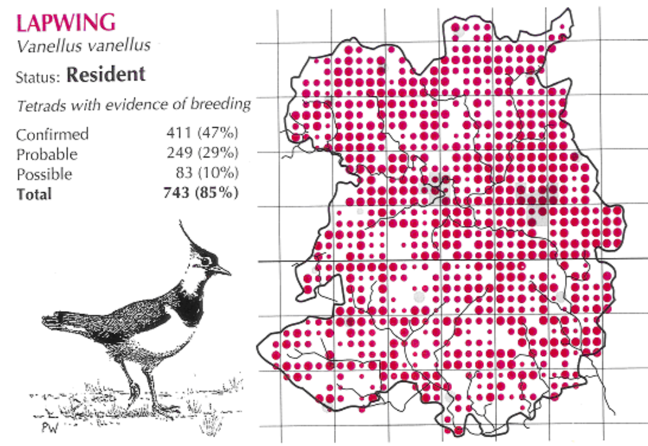

మనకు పక్షుల గురించిన సమాచారం శాస్త్రవేత్తల నుంచే కాకుండా సామాన్య పక్షి వీక్షకుల నుంచి కూడా లభిస్తుంది

eBird ఇబర్డ్

ఇబర్డ్ - ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అంతర్జాల-ఆధారిత పక్షుల సమాచార సేకరణకు ఉద్దేశించిన కార్యక్రమము:

- వీక్షించిన పక్షుల సమాచారం సేకరణనకు అవకాశం
- పక్షి వీక్షకులు తాము చూసిన పక్షుల వివరాలు ఒక్కచోటే నమోదు చేసుకుని భద్రపరుచు వెసులుబాటు కలిగింది

ఈ ఇబర్డ్ ఉద్దేశము :

- పక్షుల భౌగోళిక వ్యాప్తి వివరములు, విస్తారత వివరాల సేకరణ
- ఈ వివరములు విశ్లేషించి శాస్త్రవేత్తలకు మరియు సామాన్యులకు అందుబాటులో ఉంచుట

ఇబర్డ్లో ఉచితంగా వీక్షించగలిగే పటాలు

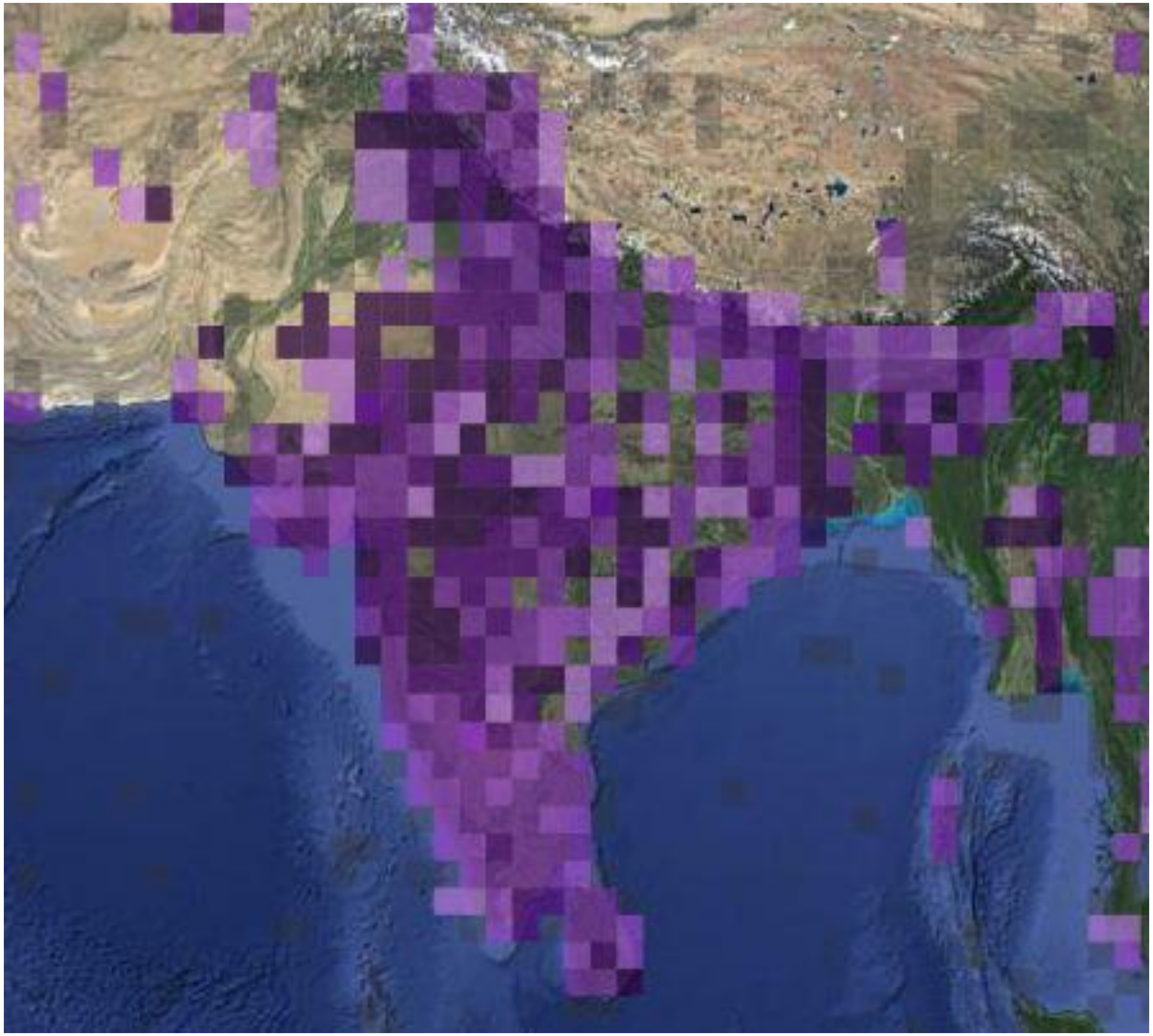

TheCornellLab · Audubon · BIRD STUDIES CANADA / ÉTUDES D'OISEAUX CANADA · Powered by eBird

మన పరిసరాల పక్షుల గణన కార్యక్రమము(జీబీబీసీ):

ప్రతి ఏడాది ఫిబ్రవరి నెలలో జరిగే పక్షుల గణన కార్యక్రమము:

- పక్షుల వైవిధ్యత మరియు జనాభాపై అంచనాకు
- 2019 లో 100 కు పైగా ప్రపంచ దేశాల నుండి పక్షి/ప్రకృతి ప్రేమికులు పాల్గొని 4 రోజుల్లో 6,699 రకాల పక్షులను చూసి ఆ వివరాలను నమోదు చేసారు
- భారత దేశం 843 రకాల పక్షుల వివరాలతో ఈ జాబితాలో 4వ స్థానంలో ఉంది

TheCornellLab Audubon BIRD STUDIES ÉTUDES D'OISEAUX CANADA Powered by eBird

ఈ కార్యక్రమంలో మీరు భాగస్వాములు కావడానికి –

- ఎక్కడైనా వెళ్లి పక్షులను వీక్షించండి - మీ పెరట్లో, మీ పాఠశాలలో, మీ కళాశాలలో, చెరువు వద్ద, దగ్గరలో ఉన్న అడవి వద్దకు వెళ్లి పక్షులను వీక్షించండి

- కనీసం 15 నిముషాల పాటు పక్షులను గమనించి మీరు గుర్తించగలిగే పక్షి జాతులు మరియు సంఖ్యా వివరాలు ఇబర్డ్ లో నమోదు చెయ్యండి

- ఈ విధంగా 15 నిముషాల నిడివిగల జాబితాలు ఎన్నైనా మీరు ఇబర్డ్ లో అప్లోడ్ చేయవచ్చు

ACKNOWLEDGEMENTS

Source of Telugu names / పక్షుల తెలుగు పేర్ల ఆధారం:

- South Indian birds / – దక్షిణ భారత పక్షులు– by BSAP (now Deccan birders) and BNHS
- Mr. Mrutyunjayara Rao. K, State coordinator of Andhra Pradesh, Indian Bird Conservation Network, and Senior birdwatcher
- “పక్షులను చూద్దాం“ - Mr. Ramana Kumar Kandula
- Vernacular names of the Birds of Indian Subcontinent

Disclaimer:"This presentation is being distributed on the understanding that none of the material it contains will be used for commercial purposes, and that in all cases photograph credits must be retained in any modified version. Most of the photographs in this presentation have been used with the specific permission of the photographer. Others have been downloaded from the internet; for these we apologize for not having obtained advance permission. If your photo appears in this presentation, and you wish to have it removed, please write tobirdcountindia@gmail.com and we will replace it. Thank you."

ACKNOWLEDGEMENTS

Photographs: Garima Bhatia, Rajiv Lather, Nirav Bhatt, Navendu Lad, Mohanram Kemparaju, Clement Francis, Ramki Sreenivasan, Dr. Asad Rahmani, Nikhil Devasar, Dhritiman Mukherjee, Ramana Athreya, Judd Patterson, Alex Loinaz, Nayan Khanolkar, Kalyan Varma, Mike Ross, Josep del Hoyo, Pat Bonish, Shreeram M.V., Arthur Morris, Dubi Shapiro, Sumit Sen, Rajneesh Suvarna, Dr. Tarique Sani, Sunil Singhal, John C. Avise, K.S. Gopi Sundar, Siddharth Hardikar, Saptagirish Oleti, Anup Dutt, Daniel Occhiato, Jason Loghry, Gaythri & Mansur, Raghavendra M.

Recordings: Pronoy Baidya and Neils Poul Dreyer

Illustrations and caricatures: Rohan Chakravarty and Aranya Pathak Broome

Concept: Suhel Quader, Raman Kumar, Praveen J., Garima Bhatia, P. Jeganathan, Rohit Chakravarty, Ashish Kothari, Dhananjai Mohan and Malvika Onial

Disclaimer:"This presentation is being distributed on the understanding that none of the material it contains will be used for commercial purposes, and that in all cases photograph credits must be retained in any modified version. Most of the photographs in this presentation have been used with the specific permission of the photographer. Others have been downloaded from the internet; for these we apologize for not having obtained advance permission. If your photo appears in this presentation, and you wish to have it removed, please write tobirdcountindia@gmail.com and we will replace it. Thank you."

కొన్ని ఉపయోగకరమైన వివరాలు

పక్షుల వీక్షణకు మరియు పర్యవేక్షణకు : www.ebird.org/india

www.birdcount.in

www.kolkatabirds.com

పక్షుల ఛాయాచిత్రాలకు (ఫోటోలు) : www.orientalbirdimages.org

పక్షుల పాటలకు/ కూతలకు : www.xeno-canto.org